

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Eucharistia prodest corporibus, variis modis. Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

b. 23. ad
pop & h.
4. in Matt.
c. de cena
Dom.

*soli*litudinemq; deponant. S. Chrysostomus dispe-
rens de passione ira, *Quomodo*, inquit, ab hac tam
noxiâ peste liberabimur? si tique illam potionem biba-
mus, quia omnes intra nos vermes serpentesq; mortificat,
& quodnam inquiet, istud est poculum, quod eam vim
habeat. *Pretiosus scilicet Christi Sanguis*, si cum fidu-

pincerna porrexit hoc poculum, & docuit, ut non tan-
tum exterioris hoc sanguine liniremur, sed & interioris
affersione omnipotens animâ munremur; & penetrâs
omnia tanti medicamenti virtus, quidquid esset intus
effugaret, & renouare sanaretq; quidquid morti, car-

ni, vel spiritui, veteris vite adlimerat corruptela. Quia
imò S. Thomas ait, *Eucharistia carnis somitem im-
minui*. Et vt B. Albertus Magnus docet, *Eucha-
ristia somitem mitigat*. Vide *Lorinum in Acta*. Ex-
terna impedienda sunt demones. Hoc autem

Sacramentum, inquit S. Thomas, inquantum signum
quoddam *Pascham Christi*, per quem vici sunt demo-
nes, repellit omnem demonum impugnationem. Vnde
S. Chrysostomus dicit, ut leones flamman spirantes,

sic ab illâ mensa discedimus, terribiles effecti diabolo.
Nam vt ait B. Petrus Damianus ep. ad Blancam
Comitissimam cap. 3. Terretur aduersarius cum
Christianâ labra videt Christi cruce rubentia. Agno-
scit enim praestol sua perditionis indicium, & diuina
victoria, quâ captiuatus est & obteritus, non tolerat
instrumentum. Imò non tantum repellit impu-

gnationem demonum, sed, vt ait S. Ignatius
Ephes. Martyr. Recundit vim & potentiam Satanae, omnes
conatus suos, quasi toridem sagittas non alid colliman-
tis, quam vi nos in peccatum perirabat. Hoc autem

Sacramentum, inquit B. Laurentius Iustinianus, à
malo preservat. Et. Optimum est ac salubre remedium,
ad comprehendendum voluptuosos animi motus, vt si quis
hac se senserit peste vulneratum, omni quâ valer virtus
te, studeat diuina frequentare Sacraenta. Merito
igitur S. Dorotheus Abbas apud Palladium di-

xit: *Quod venit Salvator, (loquitur de signo crucis
Christi, potente contra dæmones,) illic viribus
caret diaboli improbitas*. Maior autem vis est ipsius
Christi, quam eius crucis. Declarari potest
hac vis contra dæmones è SS. Eucharistia pro-

cedens, dicto quodam S. Macarij Ägyptij, qui,
vt scribit Palladius, cùm vxorem cuiusdam,
præstigii & incantationibus præstigatoris, spe-
cie tenus in aquam transformata curasset, eam sic admonuit: *Nunquam Ecclesiam deferas;*

*nunquam ablineas à communione Christi Sacra-
mentorum*. Hac enim tibi acciderunt, quod iam quinque
hebdomadis non accessisti, ad intemerata no-
stri *Saluatoris Sacraenta*. Si ergo sèpè ad ea,
& piè accedemus, dæmonis impugnationem
tidebimus.

CAPUT DECIMVM.

*Eucharistia prodest corporibus variis
modis.*

Vnde imò, prodest Eucharistia ad spiritu-
alem profectum, quia non tantum anima, 46.
sed etiam corporibus prodest, quemadmodum
testimonii Patrum id ostendit Suarez tom. 3.
in 3.p.d. 64. scđ. prima, & seqq. idque quatuor
modis: Primo, quia facit per virtutes, quas con-
fert & auget, ut corpus etiam Deo seruat, & à
peccatis præseruet. S. Thomas respondens ad
eorum argumentum, qui dicebant, saltem quâ-
tum ad corpus per hoc Sacramentum gratiam
non conferri; Licet, inquit, corpus non sit immedi-
atum subiectum gratiae, ex animo tamen redundat effec-
tus gratiae ad corpus, dum in presenti membra nostra
exhibemus arma iustitiae Deo, ut habetur Rom. 6. Nā, 1.p. 10.
ut ait S. Cyrillus Alexandrinus, sedat, cùm in nobis cap. 37.
manet Christus, saumentem membrorum nostrorum le-
gem. Nam de corpore Christi, ut scripsit S. Thomas
Opusculo 8. capite 21. manat umbra gratiae, que
nobis defensaculum est contra incertitudinem vitorum &
carnalis concupiscentie. Et, vt ait B. Albertus mag-
nus in compendio Theologico libro 6. cap. 16.
*Sicut aqua refrigerat, ita istud Sacramentum seruo-
rem concupiscentia mitigat*. Et, ut habet S. Thomas
Opusculo eodem cap. 6. Panis celestis in similitudi-
num pruina rorisq; apparebat, quia corpus Domini à
seruore prae concupiscentia refrigerat. Et S. Cyrilus
Hierosolymitanus: *Animam, inquit, & corpus san-
ctificat*. Et Catechismus Concilij Tridentini 4.
Sensem libidinis cohabet. Et B. Laurentius Iustinianus de Institutione & regime Praetorium
cap. 21. *Corpora castificat*. *Caro enim Christi*, inquit S. Ambrosius serm. 19. in Psalmmum 118. *Umbra
sua caro fuit, que nostrarum astis refrigeravit cupiditatem*: quia compescit insonitatem vitorum: que re-
stinxit ignes libidinis: quia auaritia, diversarumq;
passionum incendia temperauit. Et quid dicam de um-
bra Domini, quando Apostolorum umbra sanabat.

Hæc ebrietas, (scilicet Communio Eucha-
ristica) inquit S. Cyprianus, non accedit sed extin- 47.
tuit peccatum; in hoc vino non est luxuria, nec more-
tur ad ludum post hunc potum lascivias: conspiciuit obli-
tio cuncta carnis ludibria: *Mira sunt, que sentit, ma-
gna que videt, inaudita que loquitur, quem agnus ille
Pascialis inhabitat: cuius animam merebatur forti-
tudo, hilaritate inexplicabiliter latificat & delectat*.

De B. Catharina Genueni scribitur, *Quando c. 2.
aliqua ex causa ad diuinam mensam accedere non po-
terat, toto illo die dolore consiciebatur, & sibi ipso, in-
tolerabilis erat, vnde qui apud illam morabantur, hoc
ipsum animaduertentes, eiq; compatientes dicebant,
clarum esse Deo placere, ut quoisidie celeste epulum ac-
cipiat.*

Secundum, Eucharistia prodest ad spiritualem
pro-

profectum, corpus adiuando, quia ut illud sit instrumentum virtutum, sèpè illud corporaliter sanat, & vigorem addit. Tanta est aliquando in hoc Sacramento gratia, inquit Thomas de Kempis l.4.c.1.n.11. vt ex plenitudine collatæ devotionis, non tantum mens, sed & debile corpus, vires sibi præfatis sentiat ampliores. Quare meritò Tertullianus inde pudic. c.18. appellat Eucharistiam medicam, & S. Chrysologus ter. 1. epulum salutis. Et Tertullianus apologet. c.9. Cordij remedium. Ioannes quidam Eremita per triennium solà Eucharistiam die Dominico sumptâ se sustentauit, teste Rufino l.2. cap.15. Vit. PP. & Palladio in Lauf. c.61. Ros. p.473. col.1. Meritò ergo Christine mirabilis tot modis corpus suum encatura muniebat se SS. Eucharistia crebro sumptâ : vt cap.5. Surius in eius vita scribit in Junio. Meritò & Sancta Ecclesia in Missa de SS. Vito, Modesto, & Crescentia, post communionem petet; vt medicina Sacrauentis & corporibus nostris præstis & mētib⁹. Et in sacrificio Missa in Canone quotidie dicimus: Fiat nobis ad salutem mentis & corporis. Quod prestat, inquit Ioannes Sanchez, non cauſando aliquam qualitatem corporalem, sed quia externe protectione a rebus infirmitatibus comparantibus nos liberat, ve notat Suarez. dis.64. lect.1. Vasquez disp. 20.4. n.28. Hurtado de Eucharistia dis.8. difficult. 6. Fagundez 3. præcep. l.4.c.5.n.7. moderatur, nimum calorem, qui libidinem excitare posse, & inde reducitur corpus ad optimum temperamentum. ex qua bona valetudo resultat vi effectus, aut essentialiter in illo sanitas consistit, de quo medici. Si enim extrema vniuersalitate corporis causat, quid minimum, & illud prestare Eucharistiam? Dicant, quos experti, num sanitatem validiorem presentiant sepius communicando, aut abstinendo, & sacra favebuntur, quod communicando, vt rectè Suarez to. de Euch. quest. 74. a.8. dis.69. lect. 1. Quid tam cordium vita, inquit S. Bernardus l.75. in Cant. quam dominus noster Iesus Christus, de quo ait, qui vivet: Coloss. 3. Quia cum Christus apparuerit vita vestra: &c.

De suo Patre scribit Nazianzenus: Cùm nunquam non dolore premeretur, & quidem per seipse sanguis diebus, atque interdum etiam horis, ex solâ Liturgia robur concipiebat, & morbus tanguam ex edito & imperio fugatus se subducebat, &c. P. Carolus Spinola, vt dicitur in eius vita, & martyrio, scribens è carcere ad P. Mutium Generalem ait: Panis Eucharistia nobis subministrat vires corporales & spirituales. Erau autem ibi & morbis & fame per quatuor annos exhaustus. S. Philippus Nigerius Eucharistia sumptio in infirmitate vires refuſebat. B. Ludouicus Bertrandus, vt in eius vita scribit Vincentius Iustinianus, etiam conualescens à morbo, quando poterat, dicebat Missam: & cùm quidam id dissuaderet, quia sanitati nocuum, respondit: Frater mihi, S. Sacramenta Ecclesia nullum occidunt, immò tuuant, non tantum salutem animæ, sed etiam corporis, quando id est pro bono ani-

Lancici Opus. Tom. 2.

ma. De B. Catharinâ Genueni scribitur in eius vita: Quodam die tam profata erat valetudine, vt cibi capiendo facultate amissa, ad mortem argeri inciperet, dixitq. Confessor suo: Si ter Dominum meum in V. Sacramento mihi præberes, sanitatem recuperem. Fecit ille, & mox præfisa in columnati restituta est. Et infra: Nequens propter infirmitatem aut aliud impedimentum celestem alimoniam percipere, toto illo die laſſa, debilis & afflita erat; videbaturq. vitam tueri non posse. Sic Eucharistia à B. Maria Oegniacensi infirmā, sumpta, teste Iacobo Vitriaco in eius vita l.2.c.12. Et si tunc nil penitus edere posset, nec modici panis odorem perferrere. Christi tamen Corpus facile & crebrū sumelat: quod statim quasi liquefens, & in animam eius transiens, non solum illam confirmabat, sed etiam Corporis infirmitatem sine mora relevabat. Vnde meritò Christus in Eucharistiâ potest nuncupari mediator valetudinum, vt Deum vocat Tertullianus. S. Teresa, siue de se, siue de alia quadam Dei seruâ ita scribit: Et inquit, Eucharistia magna medicina pro infirmitatibus corporalibus. Noui unam personam magnis infirmitatibus plenam, que multoties gustando hunc cibum à grauibus doloribus totaliter liberabatur. Et hoc valde ordinariè, & a malis valida manifestat⁹ & que singuli non poterant. S. Bonaventura. Aliquos, inquit, quandoque vidimus, iacet paucis quibus vivere Christus erat, ita, vt si non fuerint, quoniam pane vita resusciterent. Sacramentaliter, qua si videbantur via corporis iam velle desiere, patenti⁹ bus indicis hunc defectum prudentibus. Et qui ante iam debiles erant, quod nec incessum debitum habere poterant, post susceptionem illius Sacramenti in tantum confortabantur, quasi nullam ante sensissent debilitatem manifestè apparentem. Luxta illud 10.6. Caro mea verè est cibus & Sanguis meus est verè potus, quia nullus cibus materialis vel potus sic celeriter & efficaciter posset, non solum corpus, sed etiam animam recreare.

Ioannes Monachus apud Palladium, cibum hinc Lauf. nunquam surspicit, nisi die Dominicæ Eucharistia & modico pane refectus, per reliquum hebdomadæ nihil amplius comedebat. Nicolaus Eremita in Helvetiis montibus prope Lucernam per 20. annos nullo prorsus alio cibo vissus est, quam SS. Eucharistia. S. Catharina Senensis per menses aliquot solo Eucharistia vili vitam produxit. Ludouicus pius Imperator, in supremo morbo quo obiit, totos 40. dies iejunus træsigit, Eucharistiam solum quotidie sumens, vt qui adiut ei scriptor testatur citatus à Thoma Bozio. In ditione Tullenii puella duodenis sumptâ in Paschate Eucharistia, per triennium omni cibo abstinuit, vt scribit Sigibertus in

chronico. Marina de Escobar magnæ sanctitatis virgo, ante paucos annos Vallisoleti mortua septuagenaria, non semel à grauibus febribus liberata est statim, post quam medicorum permisso S. Eucharistiam accepit. Hanc ob causam meritò potest appellari Eucharistia Arbor vitalis, ob viuificum eius corpus & sanguinem, prout

Gg 2

appell.

Eucharistia excitat deputationem & feru-
rem.

fer. n.
6 p. v.
cap. 3.

appellante à Sancto Thesmone Studia. Et à
Deo Parte in quedam cap. 3. M. Magdalena
de Pazzi, appellata et Cimilus in Euchari-
stia, sicut nos, quia non rursum aut defuerimus, &
per eum resipiens dominitatem, acqueremus ma-
gram capacitationem Dei. Si enim similitudine vestis eius
fanaber infirmos Mat. 4. 15. quam magis Eucha-
ristia id praestabat suo contactu, que nobis
hinc, quam vestu Christi carnem continet. Si
oleum Eternum inctione sepe fane corpora-
præstat hoc & Eucharistia quando id est necessi-
tarium pro Dei gloria maiore non quidem ex
sua institutione, sicut exzitit uocatio Sacra-
mentum, sed ex speciali Dei privilegio & fau-
ore, dilectas sibi quoddam animas ob sanctimo-
niam eorum ita consolando etiam corporaliter,
non quidem semper, & omnes, sed inter
saum diuinum beneplacitum, concedendis ali-
quando talia minus sanctis, non concedendo
sanctoribus, ut scimus S. Ioanni Baptista; non
fuisse datum donum patrandi miracula. Ioh.
20. 41. et si eo nullus ferrizerit maior inter natos
mularum. Matth. 11. 11. Si cibus ille ab Angelo
allatus Eliæ, per 40. dies & noctes eum susten-
tauit, quidni Eucharistia, frumentum Electo-
rum præstantius cibo Eliæ? Si caro Eliæ suo
contactu vitæ reddidit cadavera mortuo, quidni
Christi caro conseruaret vitam, & morbos ar-
bigeret, vt notat S. Cyrilus Alex. Nam cum
1. 4. in
Ioa. c. 14. Christi caro quæ in Eucharistia sumitur, sit hy-
postaticè uita Verbo diuino, quod est vita es-
sentialiter, & fons ac causa omnis vita creatæ,
quidni, dum Deo placet, vitam conseruaret, &
restauraret in morbis? Merito ergo scribit S.
Cyrillus Alexandrinus, Vivificare Corpus Christi,
& ad incorruptionem suæ participatione reducere. Nō
enim alterius cuiusdam sed ipius vita corpus est, virtu-
tem Incarnati Verbi retinens, & plenum potestate illius,
quo uiuens uiuunt & sunt. Vnde mitum non
est, puerum quendam filium vitriatij Indæi à
patente in ardente fornacem coniectum, & d
quid viuæ cum Christianis in æde B. Virginis
Eucharistiam sumplisset uiuum, illæsum, con-
seruatum, & iam egredium, retulisse, & contra
vim ignis protectum ab illâ cuius imaginem in
templo viderat. Ita scribit S. Gregorius Turo-
mart. c. 8. nefis.

Tertiè, Eucharistia prodest ad profectum a-
nimæ, quia corpori prodest, conferendo ei re-
surrectionem corporum, eo modo, quo benè
explicatur ex PP. sententia à Suar. tom. 3. in 3. p.
d. 64. sect. 12.

Quarto, Eucharistia prodest, quia à corpore
dæmones abigit, vt patet ex historiis Ecclesi-
sticis Coll. 7. c. 30. ex Cassiano.

Dicitur in primis, prodest Eucharistia ad profectum
spiritualium, quia est officia ad exercitandam
animi deputationem, & charitas feruendam. Id est
mentio S. Bonifacii uide in spiritu Disputat pro
quodam Dominio orientem, & Filio suo dicen-
tem: *Sicut Corpus tuum, je fuisse in se animalium, &*
delectatus inter eam charitatis feruore. Hinc enim
p[ro]p[ter]e fompta excitat. Ideo mem[ori]o S. Chrysostomi: Ex h[ab]it[us] 1. 14. 15.
mane huic sententiæ participatione, splendore ipsius Gen-
*tu[er]e & cum conflagantem. Ex qua spiritualis fer-
uor procedit, non solus, sed cum speciali spiritus*
suauitate, ac dulcedine, quæ est gratia quædam
actualis, ut & Tho. & Suanus, & est communis
*Theologorum. *Cara mea veræ est cibus, & sanguis 1. 14. 15.**
meus veræ est potus. Cibus autem & potus obde- Suanus,
stant materialiter, ergo cum Conc. Florent. di. Tom. 6.
cat, hunc cibum spiritualiter conferre eos effe- 49.
cias, quos corporalis cibus confert materialiter,
spiritualiter Eucharistia oblectat. Et ita Clem.
V. cum Conc. Vienn. de reliq. & venerat. San- 1. 14. 15.
ctorum: In hoc, inquit, Sacramento habetur omne
delectamentum, & omnis (aporis) suauitas, ipsaq[ue] dul- 10. 4. 15.
cedo Domini degustatur; se ipsum enim format Dominus in escam, vt ait S. Macar. h. 4. vt inenarrabilis mo- 10. 4. 15.
d[icitur] tranquillè & impletat animam letitiæ spirituali. SS. PP.
Quam in se expertus B. Laur. Iustin. de discipli- 10. 4. 15.
nâ & perfectione monasticæ conuersationis,
pulchritè disserens sic c. 19. col. 5. describit: O quâ- 10. 4. 15.
ta ibi delicia, quantus odor, qualia verba, quam velo- 10. 4. 15.
mens amor, quam casti amplexus gaudantur, quis pro- 10. 4. 15.
palare valeat! Nil tunc ibi nisi dulcissima interioris ho- 10. 4. 15.
minis cantica, clamores desideriorum, gratarum a- 10. 4. 15.
etionis, laudum preconia, affectionis genitum, resonat 10. 4. 15.
in laude dilecti. Pia etenim mens, tanti Sponsi letifica- 10. 4. 15.
ta presentiâ, venerando hoc mediante Sacramento, re- 10. 4. 15.
plete gaudio, exultatione perfunditur, humilitate dei- 10. 4. 15.
citur, lumine irradiatur, pace satiatnr, robatur fide, 10. 4. 15.
denotione saginatur, atque indissolubili amoris vinculo 10. 4. 15.
Redemptori interioris copulatur. Ex quo seruentior in 10. 4. 15.
dilectione, fortior in labore, promptior in opere, in tem- 10. 4. 15.
tatione prudenter, sollicitior in virtute in administra- 10. 4. 15.
tione alacrior, & non & in ipsis frequentatione effi- 10. 4. 15.
citur ardenter. Talia nempe sunt munera tua, ô Do- 10. 4. 15.
mine Iesu. Italiæq[ue] amoris encanaria; que amici tuis de- 10. 4. 15.
uotis & dilectis, per hoc sacrosanctum mysterium con- 10. 4. 15.
ferrere dignaris, vt omnem transeuntes vitæ superent de- 10. 4. 15.
lectationem.

Experiencia autem docet, dum animus fer-
uet, spiritualis letitiæ & delectationis suauite,
eum aptum esse ad profectum in virtutibus.
Hinc David dixit: *Viam mandatorum tuorum cu-*
curri, cum dilatasti cor meum. B. Bertr. dicebat, vt
SS. Eucharistia sanctos nauigare in flar nauis, que re- 10. 4. 15.
rum habet in puppi. Idè exhortabatur, vt qui non pos- 10. 4. 15.
set communicare, saltem iret ad templum, & se pra- 10. 4. 15.
sentaret SS. Sacramento.

CAP.